

U 45/2009 vp

Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle komission alustavasta talousarvioesityksestä vuodelle 2010 (*budjetti; Euroopan unioni*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle yleisaineisto komission 29 päivänä huhtikuuta 2009 hyväksymästä Euroopan yhteisöjen alustavasta talousarvioesityksestä vuodelle 2010 sekä yleisaineistosta laadittu muistio.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2009

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

Lainsäädäntöneuvos *Martti Anttinen*

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

MUISTIO
11.6.2009

EU/2008/1031

**EUROOPAN KOMISSION EUROOPAN YHTEISÖJEN ALUSTAVA TALOUSARVIO-
ESITYS VUODELLE 2010: YLEISKATSAUS****1 Yleistä**

Euroopan yhteisöjen komissio hyväksyi 29.4.2009 alustavan esityksensä Euroopan yhteisöjen yleiseksi talousarvioksi vuodelle 2010. Tämä muistio perustuu englanninkieliseen yleisaineistoon komission alustavasta talousarvioesityksestä.

Komission alustava talousarvioesitys vuodelle 2010 tulee kokonaisuudessaan ja kaikille virallisille kielille käännettynä kesäkuussa 2009, minkä jälkeen se toimitetaan neuvostolle ja tiedoksi Euroopan parlamentille. Kuluvan vuoden aikana selviää, tuleeko Lissabonin sopimus voimaan vuoden 2009 aikana vai 2010 alussa. Tämä vaikuttaa talousarvioon ja sen käsittelyyn.

Euroopan yhteisöjen yleinen talousarvio perustuu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 272 artiklaan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 177 artiklaan.

2 Komission alustavan talousarvioesityksen pääasiallinen sisältö

Vuoden 2010 talousarvio on kuluvan rahoituskehyskauden (2007—2013) neljäs. Talousarvioesityksessä kasvu- ja työllisyyspolitiikkaan käytettävät varat säilyvät suurimpana menoeränä ohittaen jo kolmantena vuonna maatalouteen ja luonnonvarojen suojeluun ja hallinnointiin käytettävät varat.

Talousarvioesityksessä komissio esittää 62,2 mrd. euroa käytettäväksi kasvun ja työllisyyden tukemiseen, 45 % talousarviosta. Kasvuun ja työllisyyden tukemiseen esitetyt määrärahat ovat 50 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2009, -0,10 %.

Vuoden 2010 talousarviomenettelyssä tulee vielä ratkaistavaksi talouden elvytysuunnitelman jatkorahoitus. Elvytysuunnitelmasta on tehty poliittinen sopimus, jonka mukaisesti yhteensä 5 mrd. euroa suunnataan vuosina 2009—2010 lähinnä energiaverkkoihin ja

laajakaistainfrastruktuuriin. Tästä 1 020 milj. euroa käytetään laajakaistoihin ja maatalouspolitiikan uusiin haasteisiin ja 3 980 milj. euroa energiaverkkoihin ja energiatehokkuutta edistäviin projekteihin. Suomen ja Viron väliselle Estlink 2 -sähkökaapelille on tulossa 100 milj. euroa. Viiden miljardin euron loppusummasta on jo sidottu 2,6 mrd. euroa vuodelle 2009, mutta vuoden 2010 rahoituslähde tulee ratkaistavaksi talousarviomenettelyn aikana jäljelle jäävän 2,4 mrd. euron osalta. Vuoden 2010 rahoitusehdotus ei vielä sisälly komission alustavaan talousarvioesitykseen, vaan siitä sovitaan myöhemmin talousarviomenettelyn aikana.

Komission mukaan määrärahat nousevat kaikissa otsakkeissa, mutta talouden elvytykseen ja kilpailukykyyn tähtäävät toimenpiteet ovat EU-politiikan keskiössä. Rakenne- ja koheesiovaroista 52 % suuntautuu EU-12 jäsenvaltioille.

3 Menot

Komissio esittää maksusitoumusmäärärahojen (sitoumukset) tasoksi 138,6 mrd. euroa, jossa kasvua vuoden 2009 sitoumuksiin on 2,1 mrd. euroa (+1,5 %). Maksuäärärahoiksi (maksatukset) komissio esittää 122,3 mrd. euroa, jossa kasvua vuoden 2009 maksatuksiin on 6,1 mrd. euroa (+5,3 %).

Suurimpina syinä sitoumusten kasvuun ovat maatalousmenojen kasvu (+4 %), rakennerahastomenojen kasvu (+2,0 %) sekä panostaminen oikeus- ja sisäasioihin (+13,5 %) ja hallintomenojen kasvu (2,0 %). Sitoumusten liikkumavara (marginaali) rahoituskehityksen mukaiseen kattoon verrattuna on 1,8 mrd. euroa, josta suurin osa on peräisin maatalousotsakkeesta (1,1 mrd. euroa).

Maksatusten kasvu johtuu maatalousmenojen kasvusta 10,5 %:lla, rakennepolitiikkamenojen kasvusta (+4,1 %) ja oikeus- ja sisäasioiden menojen kasvusta (+16,6 %). Liikkumavaraa maksatusten rahoituskehyskaton alla on 12,2 mrd. euroa.

Esityksen mukaan EU:n talousarvioon käytettäisiin sitoumuksina 1,18 % EU:n yhteenlasketusta bruttokansantulosta. Rahoituskehyksen sallima taso on 1,19 %. Maksatusten taso on 1,04 % EU:n yhteenlasketusta brut-

tokansantulosta, kun kehyksen sallima taso on 1,14 %.

Seuraavassa esitetään sitoumusten (taulukko 1) ja maksatusten (taulukko 2) kehitys osakkeittain talousarviovuosina 2009—2010.

Taulukko 1: Sitoumukset otsakkeittain (milj. euroa)

Otsake	Talous- arvio ¹⁾	Rahoitus- kehys	Talousarvio- esitys	Ero 2010/2009 %	Ero 2010/2009
	2009	2010	2010		
1. KESTÄVÄ KASVU <i>Marginaali</i>	62 202	61 782	62 152 <i>131</i>	-0,1	-50
1a. Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky ²⁾ <i>Marginaali</i>	13 775	12 338	12 769 <i>119</i>	-7,3	-1 005
1b. Kasvua ja työllisyyttä edistävä koheesio <i>Marginaali</i>	48 427	49 394	49 382 <i>12</i>	2,0	955
2. LUONNONVAROJEN SUOJELU JA HALLINTA ²⁾ <i>Marginaali</i>	56 721	60 113	59 004 <i>1 109</i>	4,0	2 283
— Markkinointimenot ja suorat tuet <i>Marginaali</i>	41 127	47 146	43 745 <i>1 001</i>	6,4	2 618
3. KANSALAISUUS, VA- PAUS, TURVALLISUUS JA OIKEUS <i>Marginaali</i>	1 527	1 693	1 629 <i>64</i>	6,7	102
3a. Vapaus, turvallisuus ja oikeus <i>Marginaali</i>	864	1 025	980 <i>45</i>	13,5	116
3b. Kansalaisuus <i>Marginaali</i>	663	668	649 <i>19</i>	-2,0	-14
4. EU MAAILMANLAA- JUISENA TOIMIJANA <i>Marginaali</i>	8 104	7 893	7 921 <i>221</i>	-2,3	-183
5. HALLINTO <i>Marginaali</i>	7 695	8 008	7 858 <i>230</i>	2,1	163
6. KORVAUKSET <i>Marginaali</i>	209	0	0 <i>0</i>	-100,0	-209
YHTEENSÄ	136 458	139 489	138 564	1,5	2 106
<i>Marginaali</i>			<i>1 754</i>		
Pakolliset menot	42 799		45 248	5,7	2 449
Ei pakolliset menot	93 658		93 316	-0,4	-342
Sitoumukset, % BKTL:sta	1,18 %	1,19 %	1,18 %		

Taulukko 2: Maksatukset otsakkeittain (milj. euroa)

Otsake	Talous- arvio ¹⁾	Rahoitus- kehys	Talousarvio- esitys	Ero 2010/2009 %	Ero 2010/2009
	2009	2010	2010		
1. KESTÄVÄ KASVU	46 070		47 365	2,8	1 295
1a. Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky	11 106		10 982	-1,1	-124
1b. Kasvua ja työllisyyttä edistävä koheesio	34 963		36 382	4,1	1 419
2. LUONNONVAROJEN SUOJELU JA HALLINTA	52 566		58 075	10,5	5 509
— Markkinointimenot ja suorat tuet	41 080		43 626	6,2	2 547
3. KANSALAISSUUS, VAPAAUS, TURVALLISUUS JA OIKEUS	1 308		1 360	3,9	52
3a. Vapaus, turvallisuus ja oikeus	617		720	16,6	103
3b. Kansalaisuus	691		639,7	-7,4	-51
4. EU MAAILMANLAAJUISENA TOIMIJANA	8 324		7 665	-7,9	-660
5. HALLINTO	7 695		7 858	2,1	163
6. KORVAUKSET	209		0	-100,0	-209
YHTEENSÄ	116 172	134 155	122 322	5,3	6 150
Marginaali			12 162		
% BKTL:sta	1,00 %	1,10 %	1,04 %		

¹⁾ Sisältää lisäbudjetit 1-3 sekä alustavat lisäbudjetit 4 ja 5.

²⁾ Talouden elvytyssuunnitelman rahoitus on vuoden 2009 luvuissa siten, että 1 a otsake sisältää 2 mrd. € ja 2 otsake 600 milj. €. Vuoden 2010 osalta rahoituksesta (1 a otsake 1 980 milj. € ja 2 otsake 420 milj. €) sovitaan myöhemmin.

Seuraavassa käydään esityksen sisältöä läpi otsakkeittain.

Otsake 1 a: Kilpailukyky kasvun ja työllisyyden turvaamiseksi

Komissio esittää otsakkeen kokonaistasoksi yhteensä 12 769,4 milj. euroa sitoumuksi-

na ja 10 982,3 milj. euroa maksatuksina. Sitoumukset supistuisivat siten 7,3 % ja maksatukset 1,1 % vuoteen 2009 verrattuna. Komission ehdotuksen mukaan marginaaliksi jää otsakkeessa 118,6 milj. euroa. Ehdotuksen mukaisesti sitoumukset jakautuvat eri ohjelmiin seuraavasti:

	Alustava TAE 2010 ²⁾		Muutos 2010/2009 %
	milj. euroa	%-osuus	
Kilpailukyky ja innovaatiot (CIP)	524,9	4,1	3,3
Tutkimuksen ja teknologisen kehityksen vahvistaminen	7 565,7	59,2	7,8
Euroopan laajuiset verkot (kuljetus ja energia)	2 043,3	16,0	-46,4 ²⁾
Koulutuksen ja harjoittelun laadun parantaminen	1 101,8	8,6	3,9
Sosiaalipoliittinen agenda	190,17	1,5	7,8
Muut ohjelmat	603,8	4,7	140,7
Euroopan globalisaatorahasto	500,0	3,9	0,0
Hajasijoitetut virastot	239,3	1,9	10,4
Yhteensä	12 769,4	100,0	-7,3
<i>Marginaali</i>	<i>118,60</i>		

²⁾ ATE 2010:sta puuttuu Euroopan talouden elvytysuunnitelmaan liittyvä n. 2 mrd. euron erä

Otsakkeen määrärahojen yleisenä tavoitteena on edistää Lissabonin strategian toteuttamista. Otsakkeen 1 a suurimmalle ohjelmalle, tutkimuksen 7. puiteohjelmalle ehdotettu rahoitus (7566 milj. euroa) kasvaa 7,8 %. Esityksen muita painopisteitä ovat kilpailukyky ja innovaatiot (CIP) (525 milj. euroa, +3,3 %), Euroopan laajuiset verkot (TEN) (2 043 milj. euroa, -46,4 %) sekä Lifelong Learning ja Erasmus Mundus (1 102 milj. euroa, +4 %).

Otsake 1 b: Kasvua ja työllisyyttä edistävä koheesio

Alustavassa talousarvioesityksessä esitetään rakennetoimiin 49 382,1 milj. euroa sitoumuksina ja 36 382,4 milj. euroa maksa-

tuksina. Sitoumukset kasvavat 2 % ja maksatukset 4,1 %. Otsakkeen 1 b osuus kaikista sitoumuksista nousee ehdotuksen mukaan 36 %:iin. Komissio esittää käytettäväksi koheesipolitiikkaan tarkoitettua määrärahaa lähes täysimääräisesti siten, että marginaalia jäisi 11,9 milj. euroa.

Työpaikkojen ja kilpailukyvyn hyväksi suunnattavasta 62,2 mrd. euron summasta 49,4 mrd. euroa suunnataan koheesioedistämiseen. Vuosina 2004 ja 2007 unioniin liittyneet jäsenmaat saavat vuonna 2010 ensimmäistä kertaa suurimman osuuden EU:n koheesio- ja rakennerahastojen määrärahoista (52 %).

Sitoumukset jakaantuvat talousarvioesityksessä seuraavasti:

	Alustava TAE 2010		Muutos 2010/2009 %
	milj. euroa	%-osuus	
Rakennerahastot	39 191,8	79,4	0,2
Konvergenssitavoite (rakennerahastojen osuus)	30 256,0	61,3	1,8
Alueellinen kilpailukyky ja työllisyystavoite	7 604,8	15,4	-6,2
Euroopan alueellisen yhteistyön tavoite	1 242,9	2,5	3,7
Tekninen apu	88,1	0,2	4,1
Koheesiorahasto	10 190,2	20,6	9,6
Yhteensä	49 382,0	100,0	2
<i>Marginaali</i>	<i>11,9</i>		

Otsake 2: Luonnonvarojen suojele ja hallinta

Komissio esittää 2 otsakkeen sitoumusten kokonaistasoksi 59,0 mrd. euroa. Maksatuksia 2 otsakkeen osalta esitetään 58,1 mrd. euroa. Sitoumusten osalta maatalouden meno-

hin esitetään 43,6 mrd. euroa (+6,4 %) ja maaseudun kehittämiseen 14,0 mrd. euroa (-1,9 %). Euroopan Unionin ympäristösuojeleluohjelman, Life+ rahoitusta esitetään vähennettäväksi 3,2 % eli 307 milj. euron tasolle. Esityksen mukaan sitoumukset jakaantuvat seuraavasti:

	Alustava TAE 2010		Muutos 2010/2009 %
	milj. euroa	%-osuus	
Markkinatuet ja suorat tuet	43 744,9	74,1	6,4
Maaseudun kehittäminen	13 975,2	23,7	-1,9
Kalastus ja merenkulku	644,0	1,1	2,0
Kalastushallinto ja kv-sopimukset	285,7	0,5	-5,0
Ympäristö (Life+)	306,9	0,5	-3,2
Muut toimet ja ohjelmat	4,1	0,0	-90,8
Hajautetut virastot	43,0	0,1	6,7
Yhteensä	59 003,8	100,0	4
<i>Marginaali</i>	<i>1109,3</i>		

Otsake 3 a: Vapaus, turvallisuus ja oikeus

Komissio esittää otsakkeen kokonaistasoksi yhteensä 980,2 milj. euroa sitoumuksina ja 720 milj. euroa maksatuksina. Sitoumukset

kasvaisivat siten 13,5 % ja maksatukset 16,6 % vuoteen 2009 verrattuna. Komission esityksen mukaan marginaaliksi jää 44,8 milj. euroa. Esityksen mukaisesti sitoumukset jakautuvat eri ohjelmiin seuraavasti:

	Alustava TAE 2010		Muutos 2010/2009 %
	milj. euroa	%-osuus	
Perusoikeudet ja oikeudenmukaisuus	77,0	7,9	-5,4
Turvallisuus ja vapauksien turvaaminen	107,0	10,9	15,5
Solidaarisuus ja muuttovirtojen hallinta	497,3	50,7	6,36
Muut ohjelmat	64,1	6,5	-22,7
Hajasijoitetut virastot	234,8	24,0	68,4
Yhteensä	980,2	100,0	13,5
<i>Marginaali</i>	<i>44,8</i>		

Otsakkeen tärkeimmät ohjelmat ovat: Perusoikeudet ja oikeudenmukaisuus (77,0 milj. euroa, -5,4 %), Turvallisuus ja vapauksien turvaaminen (107,0 milj. euroa, +15,5 %) sekä Solidaarisuus ja siirtolaisuus (497,3 milj. euroa, 6,3 %).

Otsake 3 b: Kansalaisuus

Komissio ehdottaa otsakkeen kokonaistasoksi yhteensä 649,3 milj. euroa sitoumuksi-

na ja 639,7 milj. euroa maksatuksina. Sitoumukset supistuisivat siten 2 % ja maksatukset 7,4 % vuoteen 2009 verrattuna. Suurin syy supistumiseen on se, että solidaarisuusrahastosta maksettiin korvauksia vuonna 2009 11,8 milj. euroa ja vuoden 2010 budjettiin ei sitoumuksina eikä maksatuksina ole varattu rahastolle varoja. Komission ehdotuksen mukaan marginaaliksi jää 18,9 milj. euroa. Ehdotuksen mukaisesti sitoumukset jakautuvat eri ohjelmiin seuraavasti:

	Alustava TAE 2010		Muutos 2010/2009 %
	milj. euroa	%-osuus	
Terveys- ja kuluttajansuoja	73,4	11,3	-2
Kulttuuri 2007	54,2	8,3	3,4
Nuorisotoimintaohjelma	124,9	19,2	0
Media 2007	112,0	17,2	3,8
Kansalaisten Eurooppa	30,7	4,7	-2,2
Pelastuspalvelun rahoitusväline	18,6	14,8	-2,8
Eurooppalaisen politiikan informointi ja ihmisten parempi yhteydenpito	93,4	14,4	-3,3
Euroopan solidaarisuusrahasto	p.m.	0,0	-100
Muut ohjelmat	16,9	2,6	-32,7
Hajasijoitetut virastot	125,3	19,3	15,8
Yhteensä	649,4	100,0	-2
<i>Marginaali</i>	<i>18,7</i>		

Otsake sisältää useita pieniä ohjelmia. Painopiste on Kulttuuri 2007 -ohjelmassa (54,2 milj. euroa, +3,4 %), nuoriso-ohjelmassa (124,9 milj. euroa, +0,0 %), Media 2007 -ohjelmassa (112,0 milj. euroa, +3,8 %) ja terveys- ja kuluttajansuojaohjelmissa (73,4 milj. euroa, -2,0 %). Hajasijoitettujen virastojen määrärahat kasvavat sitoumusten osalta 5,5 %.

Otsake 4: EU maailmanlaajuisena toimijana

Sitoumuksia esitetään 7,9 mrd. euroa, joka merkitsee 2,3 % supistumista vuoteen 2009 verrattuna. Maksatuksiin esitetään 7,7 mrd. euroa (muutos -7,9 %). Määrärahojen lasku vuodesta 2009 johtuu osin elintarvikeapuvälineestä, jonka rahoitus on sovittu määräraikaiseksi ja etupainotteiseksi vuosille 2008—2010. Marginaaliksi esitetään 220,8 milj. euroa. Esityksen mukaisesti sitoumukset ja kaantuvat eri ohjelmiin seuraavasti:

	Alustava TAE 2010		Muutos 2010/2009 %
	milj. euroa	%-osuus	
Liittymistä valmisteleva instrumentti	1 592,7	20,1	4,9
Euroopan naapuruus- ja kumppanuus-instrumentti	1 550,7	19,6	-4,2
Kehitysyhteistyön instrumentti	2 414,9	30,5	1,7
Taloudellisen yhteistyön instrumentti	58,4	0,7	130,9
Demokratia ja ihmisoikeusinstrumentti	155,5	2,0	-1,2
Ydinturvallisuusinstrumentti	70,5	0,9	-4,8
Vakausinstrumentti	219,6	2,8	16,7
Humanitääriin apu	800,5	10,1	3,0
Makrotaloudellinen apu	107,0	1,4	8,1
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka	281,5	3,6	15,9
Lainatakuuvaraus	93,8	1,2	2
Hätäapuvaraus	248,9	3,1	2,0
Muut toimet ja ohjelmat	308,8	3,9	-54,4
Hajautetut virastot	18,3	0,2	23,8
Yhteensä	7 921,2	100,0	-2,3
<i>Marginaali</i>	<i>220,8</i>		

Suurimmat suhteelliset korotukset sitoumusten osalta esitetään teollisuusmaiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten (+130,9 %), vakausinstrumentille (+16,7 %) ja yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan (+15,9 %). Keskeisiä suuria toimintamenolohkoja ovat kehitysyhteistyöinstrumentti (2 414,9 milj. euroa, muutos +1,7 %), liittymistä valmisteleva väline (1 592,7 milj. euroa, muutos +4,9 %) sekä Euroopan naapurisuus- ja kumppanuusinstrumentti (1 550,7 milj. euroa, muutos -4,2 %). Suurinta euro-

määräistä kasvua sitoumuksiin ehdotetaan liittymistä valmistelevälle välineelle (+74,6 milj. euroa).

Otsake 5: Hallinto

Hallintomenoihin esitetään yhteensä 7 857,8 milj. euroa sitoumuksina ja maksatuksina. Marginaaliksi esitetään 230 milj. euroa. Määrärahat kasvavat 2,1 % vuoteen 2009 verrattuna.

	Alustava TAE 2010		Muutos 2010/2009 %
	milj. euroa	%-osuus	
Komissio (pois lukien eläkkeet)	3 594,8	45,7	0,9
Muut instituutiot	2 916,0	37,1	2,4
Eläkkeet (kaikki instituutiot)	1 192	15,2	5,1
Eurooppa-koulut	1 54,2	2,0	3,8
Yhteensä	7 857,8	100,0	2,1
<i>Marginaali</i>	230,2		

Komissio ei esitä uusia virkoja vuoden 2010 aikana. Palkkakustannuksissa on kuitenkin lievää kasvua johtuen vuoden 2009 aikana palkatuista EU:n laajentumiseen liittyvistä 250 lisävirasta. Noiden virkojen palkkakustannukset tulevat vuoden 2010 budjetissa ensimmäisen kerran huomioduksi kokonaisuudessaan. Eläkemenot kasvavat vuodesta 2009 noin 57 miljoonaa euroa (5,1 %).

Otsakkeen 5 hallintomenojen lisäksi hallintoon arvioidaan otsakkeen ulkopuolella kuluvan noin 1 155 miljoonaa euroa. Kasvu näissä hallintomenoissa on huomattava eli noin 7,2 % (n. 84 miljoonaa euroa).

Tulot

Komission alustava talousarvioehdotus ei sisällä tuloja, mutta kokonaissumma on tasapainoperiaatteen mukaisesti yhtä suuri kuin maksumäärärahojen kokonaismäärä, eli 122 322,2 milj. euroa. Tuloista katetaan sekalaisilla tuloilla noin 1 400 milj. euroa ja loput omilla varoilla. Komissio toimittaa tuloarviot sisältävän esityksen myöhemmin. Tästä syystä Suomen jäsenmaksujen suuruutta ei voida vielä tarkasti määritellä.

4 Vaikutus Suomen lainsäädäntöön ja talousarvioon

Alustavalla talousarvioesityksellä ei ole välittömiä vaikutuksia Suomen lainsäädäntöön.

Taloudelliset vaikutukset otetaan huomioon Suomen vuoden 2010 talousarvioesityksessä. Sovellettavan menettelytavan mukaan kansalliseen budjettiesitykseen sisällytettävät maksut EU:lle perustuvat komission esitykseen. Todellinen lopullinen kustannus Suomelle selviää vasta molempien budjettivallan käyttäjien II käsittelyn jälkeen eli joulukuussa 2009.

5 Valtioneuvoston kannanoton valmistelun lähtökohdat

Ecofin-neuvosto hyväksyi päätelmät (6767/1/09 REV1 FIN 60) vuoden 2010 talousarvion suuntaviivoista 10.3.2009. Päätelmissä painotetaan mm:

— talousarviota koskevan yleisen kurinalaisuuden noudattamisen tärkeyttä, ja että EU:n talousarvioon sovelletaan samanlaista budjettikuria kuin mitä jäsenvaltiot noudattavat omien kansallisten talousarvioidensa suh-

teen ja että rahoituskehyksessä asetettuja ylärajoja noudatetaan

— että vuoden 2010 talousarviossa varataisiin riittävä ja perusteltu määrä varoja EU:n politiikkojen tulokselliseen ja tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi

— että on hyvin tärkeää säilyttää lopullisessa talousarviossa riittävä liikkumavara eri otsakkeiden ylärajoihin nähden, otsaketta 1 b lukuun ottamatta

— että on erittäin tärkeää pitää maksumäärärahat tiukasti hallinnassa, koska monivuotisten ohjelmien arvioidaan pääsevän täysimääräisesti käyntiin

— hallintomenojen osalta neuvosto painottaa kattavan kokonaiskuvan saamista ja hallinnon tehokkuuden lisäämistä sekä korostaa uudelleenkohdentamisen ja – organisoimisen ratkaisevaa merkitystä.

Nämä kannanotot muodostavat perustan nyt käsiteltävälle valtioneuvoston kannanmuodostukselle.

Suomen kannanotot hyväksyttiin EU-budjettijaostossa 20.5.2009. EU-ministerivaliokunta hyväksyi linjaukset 30.1.2009 ja 29.5.2009.

6 Valtioneuvoston kanta

Valtiovarainministeriö ilmoittaa asian oltua valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan käsiteltävänä perustuslain 96 §:n 2 momentin nojalla valtioneuvoston kannanottona Euroopan yhteisöjen alustavasta talousarvioesityksestä vuodelle 2010 seuraavaa:

Neuvoston maaliskuussa 2009 hyväksymien vuoden 2010 talousarvion suuntaviivojen tulee olla lähtökohtana budjettivalmistelulle. Suomen keskeiset vuoden 2010 talousarviovalmistelun linjaukset neuvoston suuntaviivojen ohella ovat seuraavat:

1. Vuoden 2010 budjetin laadinnan yhteydessä on tarpeen käydä läpi suurimmat määrärahatarpeet yksityiskohtaisesti toimeenpanotilanteen osalta. Realististen määrärahamitoitusten tulee ohjata koko budjettiprosessia.

2. Eri otsakkeissa tulisi olla riittävät marginaalit tarpeellisen joustovaran jättämiseksi ennakoimattomien menojen varalta. Tämä edellyttää toimeenpanotietojen pohjalta kohdistettuja leikkauksia eri otsakkeissa sekä mahdollisten lisätarpeiden kattamista ensisijaisesti uudelleen kohdentamalla.

3. Maatalousmenojen lopullinen taso määrittyy syksyn oikaisukirjelmän perusteella.

4. Talousarviomenettelyn aikana tulee varautua talouden elvytyssuunnitelman jatkorahoitukseen jäljellä olevan 2,4 mrd. euron osalta.

5. Suomi pitää tärkeänä unionin toiminnan tuloksellisuutta, avoimuutta sekä hallinnollisten menettelytapojen yksinkertaistamista. Toimenpideohjelmien tulosten arviointia tulee tehostaa. Vaikuttavuuden mittaamiseen tulee osoittaa enenevää huomiota. Evaluointituloksia ja toimintoperusteisen budjetoinnin (ABB) perusteella tuotettavien toimintaselvitysten laatua tulee neuvoston päätelmien mukaisesti parantaa ja toimintaselvitysten tarkastelua tehostaa ja vahvistaa.

6. Virastojen osalta määrärahatarpeet tulee käydä yksityiskohtaisesti läpi ja koordinoita komission hallintomenojen mitoituksen kanssa.

7. Myös muiden toimielinten vuoden 2010 talousarvion tulisi pysyä lähellä vuoden 2009 talousarvion tasoa.

8. Talousarvion käsittelyssä on hyvissä ajoin varauduttava Lissabonin sopimuksesta aiheutuvien tarpeiden asianmukaiseen huomioon ottamiseen.